

• مقاله تحقیقی

بررسی شاخص DMFT و میزان نیاز به آموزش بهداشت دهان و دندان و پیشگیری در کودکان مدارس شهرک‌های نظامی نیروی هوایی در سال ۱۳۸۸-۱۳۸۷

*سمیه عقیقی^۱، دکتر لادن عمرانی^۲

چکیده

مقدمه: پوسیدگی دندان یکی از شایعترین بیماری‌های دوران کودکی است که یکی از بهترین شاخص‌های اندازه‌گیری آن شاخص DMFT می‌باشد. هدف از این مطالعه توصیف شیوه پوسیدگی در دانشآموزان شهرک‌های نظامی مربوط به نیروی هوایی و بررسی میزان نیاز به آموزش بهداشت دهان و دندان و لزوم خدمات پیشگیری از پوسیدگی دندانها می‌باشد که در سال ۱۳۸۷-۸۸ بر روی دانشآموزان ۱۵-۶ ساله شهرک‌های مذکور انجام شد.

روش بررسی: در این مطالعه توصیفی که به صورت مقطعی انجام گرفت، در مجموع ۴۶۶۶ دانشآموز (۲۱۶۹ پسر و ۲۴۹۷ دختر) مورد معاينه قرار گرفتند، معاينه دانشآموزان در کلاس درس به وسیله آینه یک بار مصرف و چراغ قوه صورت گرفت. داده‌ها بعد از معاينه‌ی بالینی جمع‌آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: میانگین DMFT ۰/۷ ± ۰/۵/۳ به دست آمد. اجزاء DMFT این شاخص به ترتیب **D** (۰/۳/۶)، **M** (۰/۴/۲)، **F** (۰/۴/۲) بود. ۴۹٪ از دندانها نیاز به فیشورسیلننت داشتند و در مجموع ۱۰٪ از دانشآموزان دندانهای سالم و در مقابل ۸۹٪ دانشآموزان دندانهای ناسالم داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری: شیوع پوسیدگی دندان در دانشآموزان ۱۵-۶ ساله شهرک‌های نظامی بیشتر از استانداردهای سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۱۰ است، بنابراین آموزش بهداشت دهان و دندان، انجام برنامه‌های پیشگیری و بهبود خدمات دندانپزشکی برای دانشآموزان، ضروری به نظر می‌رسد.

کلمات کلیدی: پوسیدگی دندان، DMFT، آموزش بهداشت دهان و دندان، پیشگیری

مجله علمی این سینا / اداره بهداشت و درمان نهادا (سال دوازدهم، شماره چهارم، زمستان ۱۳۸۸، مسلسل ۳۴)

۱. بهداشت کار دهان و دندان، دندانپزشکی عمومی بیمارستان بعثت، (مؤلف مسؤول)
۲. استادیار دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران،

مقدمه

دست رفته دندانها وجود دارد و هم اکنون در حال استفاده شدن نیز می‌باشد اما بدیهی است که هیچ یک عملکرد بافت طبیعی دندان را ندارد. علاوه بر آن هزینه‌های هنگفتی که در بحث درمان صرف می‌شود لزوم اقدامات پیشگیرانه و آموزش بهداشت دهان و دندان برای حفظ سلامت دندانها را با اهمیت‌تر می‌سازد [۵]. بنابراین بررسی روند DMFT در جامعه هدف و مقایسه آن با مطالعات جوامع دیگر می‌تواند نقش مهمی در برنامه‌ریزی‌های بهداشتی دهان و دندان داشته باشد [۶].

در کشور ایران بطور کلی میانگین DMFT از سال ۱۳۳۶ تاکنون روبه افزایش بوده و طبق گزارش سازمان جهانی بهداشت کشور ایران از نظر DMFT کودکان ۱۲ ساله در وضعیت متوسط قرار دارد [۷]. بررسی دیگری که در کل کشور صورت گرفته است به اهتمام دفتر بهداشت دهان و دندان در سال ۱۳۷۴ بوده است. که این بررسی بروی ۱۳۴۰ کودک ۱۲ ساله در کشور انجام شد و میانگین DMFT آنها برابر ۲/۰۰۲ با انحراف معیار ۰/۰۷۲ اعلام شد. در کل ۸۳٪ کودکان مشکل دندانی داشتند و فقط ۱۷٪ فاقد پوسیدگی بودند. از میان ۸۳٪ ۹۳٪ دندانهای پوسیده پر نشده، ۴٪ دندانهای کشیده شده و ۳٪ دندانهای پرشده داشتند. این آمار گویای نیاز شدید به برنامه‌ریزی جهت پیشگیری، پرکردن و حفظ دندانهایی است که پوسیده شده‌اند. زیرا پوسیدگی پرنشده در این سنین شرایط را برای کشیدن دندانهای دائمی در سنین نوجوانی و جوانی را به وجود می‌آورد [۸]. همچنین سازمان بهداشت جهانی میزان شاخص DMFT را در ایران به ترتیب در سال‌های ۱۳۷۴، ۱۳۸۲، ۱۳۷۷ معادل ۱/۸، ۱/۵، ۲ اعلام کرد [۹].

در صورتی که در پی اهداف معین شده WHO در سال ۲۰۱۰ پیش‌بینی شده است که DMFT نباید بیش از ۱ باشد [۱۰].

مطالعه حاضر با هدف تعیین شاخص DMFT و لزوم آموزش بهداشت دهان و دندان و خدمات پیشگیری در دانش‌آموzan خانواده‌های نظامی ساکن در شهرک‌های نظامی قصریروزه ۱ و ۲ و دوشان‌په تهران انجام گردید.

پوسیدگی دندان یکی از شایعترین بیماری‌های عفونی دوران کودکی محسوب می‌شود [۱]. اگر چه در دهه‌های اخیر شیوع پوسیدگی دندان در کشورهای توسعه یافته کاهش پیدا کرده ولی هنوز به عنوان یک معضل سلامت در کشورهای در حال توسعه و حتی برخی کشورهای پیشرفته و صنعتی باقی مانده است [۲]. با توجه به این که بهترین و متداول‌ترین شاخص پوسیدگی دندانی، شاخص DMFT است، بر آن شدیم که از آن برای نشان دادن وضعیت سلامت دهان و دندان گروه هدف استفاده کنیم که پوسیدگی (Decayed)، ازدست رفته (Missing)، پرشده (Filling)، دندان (Teeth) می‌باشد.

با توجه به این که دندانهای دائمی در سنین ۷-۶ سالگی شروع به رشد می‌کنند، در این سنین مراقبت از دندانها و آموزش بهداشت دهان و دندان بسیار اهمیت دارد؛ زیرا رفتارهای بهداشتی در این سنین شکل می‌گیرد. علاوه بر آن کودکان در این سنین تمایل زیادی برای خوردن شیرینی و دارند و چون خوردن شیرینی و تکرار دفعات باعث تولید اسید در دهان می‌شود که این اسید روی سطح مینای دندان تأثیرگذاشته و ساختمان دندان (هیدروکسی آپاتیت) را تجزیه کرده و پوسیدگی رخ می‌دهد [۴،۳].

علاوه بر آن به دلیل این که دندانهای ۶ دندان شیری ندارند و در همان ابتدای رویش حدود ۶ سالگی به عنوان دندان دائمی در دهان رویش می‌کند پس بیشتر در معرض پوسیدگی قرار می‌گیرد و چون نقش مهمی در جویدن و اکلوژن دارد [۴،۱]، پس نگهداری و جلوگیری از پوسیده شدن آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

در مرکز درمانی دندانپزشکی بیمارستان نیروی هوایی بعثت متوجه شدیم، کودکانی که برای معالجه و درد به این مرکز مراجعه می‌کنند، میزان پوسیدگی بخصوص دندانهای دائمی آنها بالاست.

اگر چه مواد و تکنیک‌های جدیدی برای جایگزینی نسج از

داده، ۷ پایه یا برج خاصی دارد، ۸ دندان رویش پیدا نکرده، ۹ دندانی که در بررسی حذف می‌شود، ۱۰ نیاز به فیشورسیلنت دارد، ۱۱ نیاز به ارتودنسی دارد. این کدها بر اساس وضعیت دندانی دانشآموزان در چارت‌ها قرار گرفتند. که برای به دست آوردن DMFT از کد ۱ تا ۴ استفاده شده است.

داده‌های مطالعه با استفاده از آمار توصیفی (میانگین و فراوانی نسبی) و تحلیلی (آزمون T-test و Chi-squared) با کمک نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شد و سطح معنی‌داری p کمتر از ۰.۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته‌ها

در این مطالعه که ۴۶۶۶ دانشآموز ۱۵-۶ ساله شرکت داشتند ۲۱۶۹ (۵۳/۵٪) از آنها پسر و ۲۴۹۷ (۴۶/۵٪) آنها دختر بودند. میزان شاخص DMFT در این جامعه از ۱/۷-۴/۳۸ متغیر بود و میانگین آن $۳/۵۰ \pm ۰/۷$ به دست آمد. همچنین نتایج نشان داد که دندانهای پوسیده ۶۶/۳٪ که درصد پوسیدگی دخترها و پسرها برابر بود ($P=0/9$)، دندانهای کشیده شده ۳/۳٪ (دختران ۴/۶٪ و پسران ۲/۶٪) و دندانهای ترمیم شده ۲۶/۴٪ (پسران ۳/۲۵٪ و دختران ۴/۲٪) ($P=0/11$). دندانهایی که به فیشورسیلنت نیاز داشتند ۴۹/۲٪ (پسران ۲/۴۶٪ و دختران ۴/۰٪) ($P<0/001$) می‌باشد.

در کل درصد دانشآموزانی که دندانهای نرمالی داشتند ۱۰/۷٪ (۴۷۴ نفر) در مقابل ۸۹/۳٪ (۳۹۵۹ نفر) با دندانهای ناسالم بود که دندانهای غیرنرمال به تفکیک ۸۷/۴٪ پسران و ۹۱/۲٪ دختران و دندانهای نرمال به تفکیک (پسران ۶/۱۲٪ و دختران ۸/۸٪) با ($P<0/001$) بود.

میانگین DMFT و انحراف معیار به تفکیک مدارس و جمعیت آن در جدول شماره ۱ آمده است. همان طور که می‌بینید میزان DMFT تمام مدارس بالاتر از استانداردی است که WHO برای سال ۲۰۱۰ پیش بینی کرده است.

این مطالعه می‌تواند برنامه‌ریزان بهداشتی منطقه مذکور را در زمینه بهداشت دهان و دندان، پیشگیری و کنترل پوسیدگی و ارایه خدمات درمانی بهتر و بیشتر یاری نماید.

روش بررسی

در این مطالعه توصیفی که به صورت مقطعی انجام گرفته است، در مجموع ۴۶۶۶ دانشآموز ۱۵-۶ ساله شهرک‌های نظامی نیروی هوایی شامل قصرفیروزه ۱، قصرفیروزه ۲ و دوشان‌تپه که در مقطع تحصیلی ابتدایی و راهنمایی در حال تحصیل بودند، مورد بررسی قرار گرفت. نسبت دختر و پسر در این مطالعه ۵۳/۵٪ (۲۴۹۷ نفر دختر) و ۴۶/۵٪ (۲۱۶۹ نفر پسر) بود.

معاینه بالینی دانشآموزان در یک کلاس درس با نور کافی انجام شد که از چراغ قوه دستی برای بهتر دیدن و پایین آوردن درصد خطأ استفاده شد. معاینه را دندانپزشکان انجام دادند و اطلاعات توسط بهداشت‌کاران دهان و دندان ثبت گردید. معاینه دندانها با آینه یک بار مصرف، در رنگ‌های مختلف که انتخاب رنگ با خود دانشآموز بود و در آخر هم آینه به خود دانشآموز تحویل داده می‌شد، انجام شد. برای جلوگیری از موانع تشخیص از جمله دبری و مواد خوارکی با مدرسه مورد نظر هماهنگ می‌شد که دانشآموزان قبل از معاینه، دندانهای شان را مسواک کنند. برای ثبت اطلاعات هر یک از دانشآموزان فرمی در نظر گرفته شده بود که بالای صفحه مربوط به مشخصات شخصی دانشآموزان از جمله نام و نام خانوادگی، محل زندگی، مدرسه، تاریخ تولد و...، سپس یک جدول موقعیت‌های دندانی با کدهای ۱-۱۱ در نظر گرفته شده بود و در پایین جدول دو چارت که مربوط به دندانهای شیری و دائمی است، وجود داشت.

موقعیت‌های دندانی جدول بدین صورت تعریف شده که کد صفر برابر با سالم، ۱ برابر با پوسیده، ۲ پر شده همراه با پوسیدگی، ۳ پر شده بدون پوسیدگی، ۴ دندانی که به علت پوسیدگی از بین رفت، ۵ دندانی که به علت غیر از پوسیدگی از بین رفت، ۶ برای جلوگیری از پوسیدگی فیشورسیلنت انجام

تعداد ۳۰۳۵ نفر معاينه شدند که از اين تعداد ۸۴/۵٪ دندانهاي پوسيده، ۳/۳۳٪ دندانهاي غایب و ۶/۲٪ دندانهاي ترميم شده داشتند. همچنین در مقطع دبستان بيشترین تعداد پوسيدگي به ترتيب مربوط به دندانهاي E، D و ۶ مي باشد. DMFT اين جمعيت برابر با ۳/۹ بوده است.

در سال ۱۳۷۶ مجموعاً ۲۷۵۲ نفر معاينه شدند که از اين تعداد ۸۶/۷٪ داراي پوسيدگي و ۳۱/۲٪ دندانهاي غایب و ۱۱/۵٪ دندانهاي ترميم شده داشتند که در مقطع دبستان بيشترین ميزان پوسيدگي مربوط به دندانهاي E، ۶ و D بوده است. DMFT اين جمعيت برابر با ۴/۱۲ بوده است.

در سال ۱۳۷۷ مجموعاً ۲۸۷۹ نفر معاينه شدند که از اين تعداد ۹۰/۲٪ داراي پوسيدگي و ۲۶/۵٪ دندانهاي غایب و ۱۱/۹٪ دندانهاي ترميم شده داشتند که در مقطع دبستان بيشترین تعداد پوسيدگي دندانها به ترتيب دندانهاي E، ۶ و D بوده است. DMFT اين جمعيت برابر با ۴/۷۷ بوده است [۱۱]. با توجه به ميزان DMFT و ميزان بالاي پوسيدگي دندان دايimi ۶ که در حدود ۶ سالگi در دهان رويش مi کند و عدم آگاهی والدين نسبت به آن که بيشتر با دندان شيری اشتباه گرفته مi شود و نيز با عملکرد بسيار مهمi که در جو Biden و اکلوژن فرد دارد، ضرورت آموزش بهداشت دهان و دندان و ارياه خدمات پيشگيرانه در مقابل پوسيدگi پر رنگ تر مi شود [۱۲,۷]. بنابراین آگاهی والدين در اين زمينه بسيار مهم مi باشد. بخصوص که رويش دندان ۶ و دندانهاي دائمي در سنi مi باشد که کودك چندان قادر به رعایت بهداشت دهان و دندان خود نمii باشد و مصرف مواد قندi نيز بسيار شایع است [۱]. در اين مطالعه دندانهاي ترميم شده درصد پاييانی از DMFT را شامل مi شدند که اين نشانه درияفت اندک خدمات درمانi مi باشد که اين رابطه مستقيمي با فرهنگ عمومi در مورد سلامت دهان و دندan و همچنین هزينه بالai خدمات درمانi دارد.

مطالعه حاضر شباختهایی با مطالعات مطرح شده دارد و تقریباً به نتایج مشابهی رسیده‌اند. اگرچه در نحوه عملکرد با هم تفاوت‌هایی دارند. از جمله حجم نمونه نسبتاً بالایی که حدود

جدول ۱- مقایسه DMFT دانشآموزان مدارس مختلف با توجه به جمعيت آنها

مدارس	تعداد	ميانگين ± انحراف معيار	% فاصله اطمینان
اميد انقلاب	۶۱۱	۳/۰۱ ± ۴/۳	۴/۱۴-۴/۶۲
وحدت	۸۵۹	۲/۷۹ ± ۳/۰۶	۲/۸۸-۳/۲۶
آزادگان	۷۲۴	۲/۹۶ ± ۳/۶۰	۳/۹۹-۳/۸۲
ستاري	۳۸۶	۲/۶۲ ± ۳/۰۸	۲/۸۲-۳/۳۵
شجاعي	۳۹۴	۲/۸۳ ± ۳/۷	۳/۴۰-۴/۰۰
ارdestani	۳۵۸	۲/۳۱ ± ۲/۰۶	۱/۸۲-۲/۳۱
مطهرى	۴۲۷	۲/۰۷ ± ۱/۷۱	۱/۵۱-۱/۹۱
شهدا	۲۱۹	۲/۲۷ ± ۱/۹۶	۱/۶۶-۲/۲۶
ستاري ۲	۱۸۱	۱/۹۷ ± ۱/۷۰	۱/۴۱-۱/۹۹
باباie	۳۱۹	۲/۴۵ ± ۲/۸۵	۲/۵۸-۳/۱۲

بحث و نتیجه گیری

در اين مطالعه ميانگين شاخص DMFT برابر $3/50 \pm 2/7$ به دست آمد که با اهداف سازمان جهاني بهداشت که برای سال ۲۰۱۰ پيش بینi شده است، فاصله زياردي دارد. درصد بالاي دندانهاي پوسيده ($64/3\%$) و همچنین درصد بالاي دندانهاي که نياز به خدمات پيشگيرانه دارند ($49/2\%$) لزوم افزایش آموزش بهداشت دهان و دندان و مواقبت های پيشگيرانه مثل فيشورسيلنت، فلورايدترپi و ارياه خدمات درمانi بخصوص در اين گروه سنi را ايجاب مi کند.

در كل، آمار دانشآموزانی که دندانهاي غيرنرمال داشتند يعني حتى يك مشكل در دندانهاي شان وجود داشت $89/3\%$ بود و در مقابل درصد دانشآموزانی که دندانهاي نرمالi داشتند يعني آنهايي که حتى يك مشكل در دهان شان وجود نداشت $10/7\%$ بود که اين آمار تامل برانگيز است. البته به طور جدي تری باید به اين موضوع پرداخت و نياز به مطالعات و تحقیقات بيشتری احساس مi شود. بخصوص مرکز بهداشتی که گروه هدف ما زير مجموعه آن مi باشد.

مشابه اين مطالعه، مطالعات ديگري از جمله معانيات دانشآموزان ۷-۱۸ ساله شهرستان فومن مi باشد که در سال های ۱۳۷۷، ۱۳۷۶، ۱۳۷۵ انجام شده است. در سال ۱۳۷۵

- مدارس و بروشورها و جلسات هفتگی آموزش بهداشت دهان و دندان در مدارس و مراکز بهداشتی تهیه شناسنامه سلامت دندانی برای تک تک دانشآموزان و ثبت خدمات مورد نیاز و خدمات ارایه شده بکارگیری روش‌های پیشگیرانه از جمله فلورایدترابی و فیشورسیلنت
- قرار دادن تعرفه‌های دولتی برای انجام روش‌های پیشگیرانه برای ترغیب خانواده‌ها و فرهنگ‌سازی
- تأکید بر مراجعه منظم کودکان به دندانپزشک و معاینه و کنترل وضعیت دندانها توسط دندانپزشک
- افزودن فلوراید به آب و نمک خوارکی برای مقاوم ساختن دندانها در مقابل پوسیدگی
- بهبود رژیم غذایی کودکان و کاهش مصرف مواد فندي

تقدیر و تشکر

از اداره بهداشت و درمان نهادجاه، بیمارستان بعثت، مسؤولین مدارس مذکور و همکاران به دلیل همکاری در این طرح تقدیر و تشکر می‌گردد.

۴۶۶۶ نفر می‌باشد، بیشتر از حجم نمونه مطالعات قبلی بوده، پس نتایج به واقعیت نزدیکتر می‌باشد. ضمناً در این مطالعه علاوه بر DMFT عوامل دیگری از جمله نیاز به فیشورسیلنت، اورتودنسی، وجود روکش یا بربیج خاص و... را بررسی کرده و راه را برای بررسی در زمینه‌های دیگر باز گذاشته است. در معاینه بالینی برخلاف مطالعات قبلی از سوند برای معاینه دندانها و تشخیص پوسیدگی استفاده نشده زیرا بر اساس جدیدترین یافته‌ها و مطالعات بهتر است از سوند برای تشخیص پوسیدگی دندانها بخصوص دندانهای شیری استفاده نشود چرا که سوند باعث انتقال پوسیدگی از یک دندان به دندانهای دیگر می‌شود [۱۳].

- نتایج این مطالعه نشان داد که شیوع پوسیدگی دندان و DMFT در دانشآموزان ۱۵-۶ ساله مدارس شهرک‌های نظامی قصرفیروزه ۱ و ۲ و دوشان‌تپه مربوط به نیروی هوایی ارتش بیش از اهداف سازمان جهانی بهداشت برای سال ۲۰۱۰ می‌باشد و این موضوع لزوم برنامه‌ریزی‌های دقیقی در زمینه آموزش بهداشت دهان و دندان و پیشگیری را ایجاد می‌کند. عملکردۀایی که ضروری به نظر می‌رسد، شامل موارد زیر است:
 - شناسایی دانشآموزان منطقه تحت پوشش مرکز بهداشتی و نظارت بر بهداشت دهان و دندان آنها
 - افزایش سطح آگاهی دانشآموزان و والدین از طریق

References

1. Donald RE, Avery DR, Dean JA. Dentistry for the child and adolescent, 8th ed. St Louis, Missouri: Mosby CO.2004; p: 208.
2. Tsai AI, Chen CY, Li LA, Hsiang CL, Hsu KH. Risk indicators for early child hood caries in Taiwan. *Community Dent Oral Epidemiol*, 2006; 34(6):437 – 450.
3. World Health organization. WHO Assignment report Geneva WHO; 1998.
4. Mortazavi M. A review on dental caries in relation to community oriented studies. *Beheshti Univ Dent J*, 2001; 4(18): 333-8.
5. Roberson MT, Heymann OH, Swift JE. Sturdevant's art and science of operativ dentistry, 5th ed.st. Louis, Missouri: Mosby Co.2006; pp: 65-131.
6. Sadeghi M. Prevalence and bilateral occurrence of first permanent molars caries 12-years-old student in Rafsanjan, Iran. *J pent prospects*, 2007.1(2):34-40.
7. Leopold CT, Manderc H, Utting C, Watkins K. The world health organization goals for oral health community Dental Health. 1991. 245-251.
8. سیمای بهداشت دهان و دندان در کودکان ایرانی، انتشارات وزارت بهداشت دهان و دندان، سال ۱۳۷۷
9. Pakshir HR. Oral health in Iran. *Int Dent J*, 2004; 54(6):367-72.
10. شریعتی بتول، حاتمی حسین، عزیزی فردیون، کتاب جامع بهداشت عمومی. چاپ اول. انتشارات ارجمند، ۱۳۸۳؛ صفحه ۴۹۱-۴۷۲.
11. دزفولیزاده فرهنگ، اسدی پیمان. نتایج معاینات دانشآموزان ۷-۱۸ ساله شهرستان فومن. نتایج معاینات و مطالعات ۵ ساله در استان گیلان. <http://www.apadana-clinic.com>
12. Aghahosseini F, Enshaei M. DMFT evaluation of upper and lower first permanent molars in patients examined oral medicine & diagnosis Department at Faculty of Dentistry Tehran University of Medical sciences.1997.Dent Tehran Univ med Sci, 2002; 29(14):50-
13. پین کام، معاینه، تشخیص، طرح درمان. ترجمه دکتر فلاح‌نژاد قاجاری مسعود؛ دکتر تدین نیکو. چاپ اول. انتشارات شایان نمودار، ۱۳۸۸، جلد ۲، فصل ۱۸، صفحه ۲۷۹

Evaluation of DMFT index and level of teeth and mouth hygiene education among students in air force military bases in the year 2008-2009

*Aghighi S¹, Omrani L²

Abstract

Background: The aim of this study is to determine the prevalence of caries between the students of air force military bases of *Ghasreh firoozeh 1*, *Ghasreh firoozeh 2*, *Dooshan tappeh* and the need for oral hygiene instruction and caries prevention services on these students in the year 2008-2009.

Caries is one of the most common childhood diseases. One of the best indicators of prevalence is DMFTS index.

Materials and methods: This is a descriptive cross sectional study on 4666 students (2169 M, 2497F).The examination was done in the class with disposal mirrors and the data after clinical examination were analyzed with T-test and Chi- square.

Results: The mean of DMFT was (2.7 ± 3.5).The components of D, M, F index respectively were 66.3, 6.3 and 26.4.Tooth fissure sealant therapy was needed in 46.2% of the students. 10.7% of the students were caries free and 89.3% of them had caries.

Conclusion: The prevalence of caries in 6-15 years old students of military bases was higher than WHO standards in 2010.The need for oral hygiene instruction and preventive treatments seems to be necessary.

1. Dental Department Oral hygienist
(*Corresponding Author)

2. D.MD, Assistant Professor of
Tehran University of Medical
Sciences

Keywords: Caries prevalence, DMFT, oral hygiene instruction prevention